

OPGAVER I ET ENGAGERENDE FÆLLESSKAB MELLEM LUTHERSKE OG ANGLIKANSKE KIRKER

Porvoo Erklæringen underskrives af biskop Karsten Nissen

Folkekirken blev den 3. oktober officielt meldt ind i Porvoo Fællesskabet mellem britiske anglikanske kirker og lutherske kirker i Norden. Det skete i forbindelse med højmesseri i Københavns Domkirke, Vor Frue Kirke, hvor Porvoo Erklæringen blev underskrevet af formand for Folkekirkens mellemkirkelige Råd, Hanna Broadbridge, samt biskop i Viborg Stift, Karsten Nissen. Underskrivelsen og

højmesseri blev desuden overværet af en lang række gæster fra de øvrige Porvoo relaterede kirker.

Efter underskrivelsen er opgaven nu at udforske mulighederne for at forankre Porvoo-medlemskabet i folkekirken. Rådet har derfor taget initiativ til at publicere orienteringsmateriale på sin hjemmeside, som både fortæller om Porvoo Fællesskabets historie og intentioner og giver råd om de muligheder fællesskabet giver menigheder og stifter. Samtidigt har Rådet en intention om at inddrage de frie folkekirkelige organisationer i Porvoo Fællesskabet gennem folkekirkens medlemskab. Disse organisationer besidder ofte de kompetencer og den viden, som kan berige samarbejdet mellem kirkerne.

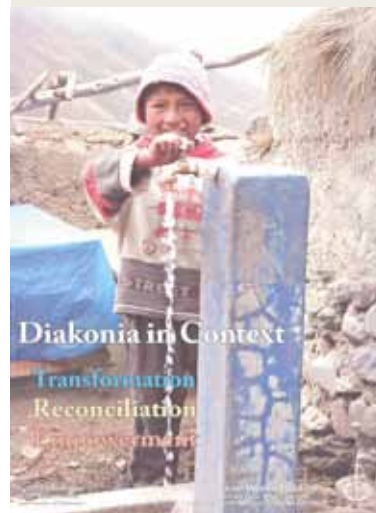
Underskrivelsen og indmeldelsen har givet anledning til en række teologiske meningsudvekslinger omkring forskelle og ligheder mellem luthersk og anglikansk tradition. Rådet ser disse udvekslinger som et sundhedstegn i folkekirken og håber, at medlemskabet af Porvoo Fællesskabet yderligere vil stimulere den kirkelige debat omkring gudstjeneste og embede, som er igangsat på baggrund af den nye relation til Porvoo Fællesskabet. Et af fællesskabets styrker er netop samtalen om ligheder og forskelle i de deltagende kirkers traditioner.

Endelig har Rådet besluttet at ville gøre en indsats for, at folkekirken bliver et bindeled mellem de britiske anglikanske kirker og de lutherske kirker i Tyskland, og mener, at medlemskabet af Porvoo Fællesskabet sætter folkekirken i en fordelagtig position til netop den opgave. Medlemskabet af Porvoo betyder ikke mindre interesse for de lutherske søsterkirker i Tyskland, men kan tværtimod betyde, at Folkekirken får et særligt ansvar som "mellemkirkelig" kirke i forholdet mellem anglikanere og tyske lutheranere. Rådet ser frem til at udfolde denne rolle ved en konsultation om Porvoo mellem Rådet og repræsentanter for de tyske lutherske kirker i december.

Med underskrivelsen af Porvoo Erklæringen den 3. oktober er arbejdet ikke afsluttet, men lige begyndt.

Af Jørgen Skov Sørensen

- ▶ Et møde, om LVFs generalforsamling, side 2
- ▶ Et kristent Kina i dette århundrede, side 2
- ▶ Luthersk fokus på diakoni, side 3
- ▶ Europas kirker til kamp mod fattigdom, side 3
- ▶ Kort nyt, side 3
- ▶ Når liturgier vil prædike, side 4
- ▶ Opsang: Skab rum for teologisk refleksion, side 4

Luthersk fokus på diakoni, side 3

NYT udgives af Folkekirkens mellemkirkelige Råd
www.interchurch.dk

Må frit gengives med angivelse af kilde.

Artiklerne er ikke nødvendigvis udtryk for Folkekirkens mellemkirkelige Råds holdning.

ET MØDE

På vej til LVFs forsamling i Stuttgart modtog jeg en sms fra en ven med ordene: "Held og lykke med mennonitterne". En besked, som jeg på det tidspunkt grinede lidt af, for ja, hvad var det egentlig vi var på vej ned til? I programmet stod der, ud over de generalforsamlingsprægede punkter, sager som kvinders rettigheder, ulovlig gæld, AIDS, og så også forsoning med mennonitter.

Men hvem har det frisk i erindring, hvem mennonitterne er – udover en snæver kreds af teologer? Måske er det selvindlysende, at det eneste reelt konkrete, der kom ud af mødet i Stuttgart – bortset fra 15 resolutioner, som det kommende council skal arbejde med – var forsoningen med mennonitterne. Men hverken de eller vi ændrer praksis. I realiteten er vi stadig forskellige – og tager afstand fra hinandens bekendelser.

Måske var det i netop denne umiddelbare "ubetydelighed", mennonit-aktionen skal ses? For i dette på overfladen betydningsløse møde med en ikke-luthersk kirke, kan man i egentlig forstand tale om møde. Et møde, hvor der ikke kræves enighed for at være forsamlet.

Vi lyttede til kvindernes historier fra kirker over hele verden, men stadig blev kirker, der ikke ligestiller kvinder, valgt ind i LVFs council. Vi lyttede til tredje verdens fortællinger om sult og fattigdom, og om de rige landes krav om tilbagebetaling af gigant-lån, men løsninger kom der ikke. Det var heller ikke inden for de teologiske spørgsmål, vi fik sat milepæle: Et hot emne, selv herhjemme, om homoseksuelle vielser og homoseksuelle ordinerede blev dygtigt undgået i debatterne. Midt i alt dette var det, der stod tydeligst tilbage, de næsten uoverkommelige forskelle i vilkår, der er imellem de i alt 70 millioner lutheranere verden over, der er medlem af LVF.

Kan der findes enhed i det? Man kunne vælge netop at se værdien i selve mødet. Enighed er ikke nødvendig for at mødes, men i mødet har man mulighed for at påvirke på en måde. Lade sig udfordre af tanker ude fra - og selv udfordre andre. Er det ikke netop det, vi kan være fælles om - den fortsatte reformation, der netop ikke låses fast i utidssvarende traditioner?

Eller som ærkebiskoppen af Canterbury, Rowan Williams, formåede at udtrykke det i sin tale til forsamlingen: "Becoming Bread for Each Other Means Breaking the Stony Idols of Ourselves and of the Other."

www.lwf-assembly.org/

Af Mette Marbæk Johansen
Sognepræst i Haraldsted og Allindemagle

Et kristent Kina i dette århundrede?

FORMANDENS HJØRNE

Det lyder helt umuligt, men med den hastighed som udviklingen og konverteringen sker i Kina i dag, kan alt ske.

Siden Kina åbnede dørene i slutningen af 1970'erne, har mange fundet vej til de få overlevende kirker, men endnu flere har fundet vej til husmenigheder, hvor medlemstallet ikke kendes officielt. Men de er mange. Og de vokser med stor hast og frodighed. Det, der bekymrer, er manglen på præster og materialer, der kan hjælpe viden og forståelse på vej.

I flere generationer har der ikke været mange kinesiske teologer, så det er vigtigt, at der bliver uddannet folk i den kristne tradition og med den nødvendige indsigt i kristendommen. Hertil kommer at umådelig mange kinesere ikke behersker andre sprog end kinesisk. Mange af de 20. århundredes teologiske nøgleværker skal oversættes, og det er ikke nogen nem opgave, da det kinesiske sprog er et billedsprog, hvilket vil sige, at begreber skal omformes til billeder. Da den teologiske verden arbejder med sprogets præcision og nuancer, er det ikke så enkelt, da man også samtidig skal inkorporere den begrebsverden som kineserne kender til.

Men her er der hjælp at hente på Tao Fung Shan, i udkanten af Kowloon/Hong Kong, et studiested for kristne, hovedsagelig fra Kina men også fra den øvrige verden, hvor der studeres og udveksles ideer og viden mellem studerende og akademikere, med fuld støtte fra Kina, da TFS ikke missionerer, men forsker, oversætter, holder konferencer og indgår i dialog med andre.

Stedet er en lille perle, omgivet af bjerge og grønne områder, med smukke bygninger i en stilblanding af kinesisk arkitektur og britisk kolonistil. Det blev oprettet af den norske teolog Karl Reichelt omkring 1930 og har været et mødested og dialogcenter for Buddhismen og Kristendommen lige siden. I dag er stedet betydningsfuldt, fordi det har fingeren på pulsen blandt kristne i Kina og Østasien i øvrigt og bygger bro mellem den vestlige forståelse af kristendommen og den kinesiske udvikling. Stedet arbejder fuldt økumenisk og nyder stor respekt fra de kinesiske universiteter, de samarbejder med.

Optimister mener, at der i løbet af de næste 30 år vil være omkring 400 mio. kristne i Kina, et tal der i så fald vil være med til at præge kristendommen afgørende, også for os her i Europa.

Se deres webside: www.iscs.org.hk

Af Hanna Broadbridge

LUTHERSK FOKUS PÅ DIAKONI

De fleste lutherske kirker i verden er dybt engageret i diakonalt arbejde. Det kender vi også fra forskellige kirkelige organisationer i Danmark. Nogle organisationer virker inden for landets grænser som fx KFUMs Sociale Arbejde eller Kirkens Korshær, mens andre virker i andre dele af verden som fx Folkekirkens Nødhjælp.

På tilsvarende vis har Det lutherske Verdensforbund (LVF) lige siden dets grundlæggelse i 1947 været kendt for sit store diakonale engagement. LVFs udviklingsafdeling "Lutheran World Service" er i dag en af verdens største nødhjælps- og udviklingsaktører, og "Lutheran World Service" er LVFs absolut største afdeling, som i dag står for mere end 80 % af LVFs samlede budget.

I 2002 iværksatte LVF et længere studieprojekt, som skulle arbejde med diakoniens kirkelige og teologiske identitet i et luthersk perspektiv. LVF har i den forbindelse afholdt flere konsultationer både på globalt og regionalt plan, hvor teologer og repræsentanter fra diakonale organisationer har været inddraget.

I år kom så den endelige rapport som resultat af LVFs flerårige studieprojekt. Rapporten "Diakonia in Context" samler praktisk erfaring og teologisk indsigt fra LVFs 145 medlemskirker. Rapporten er således en inspirationskilde for alle, som gerne vil fordybe sig i, hvorledes den lutherske arv i dag giver konkret input til diakoni både lokalt og globalt.

Af Jan Nilsson

EUROPAS KIRKER TIL KAMP MOD FATTIGDOM

Reception ved åbningen af udstillingen i EU-parlamentet

I juli mødtes EU's tre præsidenter med religiøse ledere fra hele Europa for at drøfte, hvordan man kan bekæmpe fattigdom og social eksklusion. Det er sjette gang, EU-præsidenterne inviterer troslederne, for at styrke dialogen med den del af EUs befolkning. De større europæiske trossamfund var repræsenteret, nemlig kristne, jøder, muslimer, sikh'er og hinduer. Fra folkekirken deltog biskop Peter Skov-Jakobsen.

Den 30. september var det de kristne kirkers tur til at invitere Europa-Parlamentet til dialog. Ved en konference og en udstilling, samarbejdede Konferencen for Europæiske Kirker, som folkekirken er medlem af, med de europæiske organisationer Eurodiaconia, Caritas Europe og COMECE om at påvirke EU-politikerne til at tage hånd om fattigdomsproblemet. Her fremlagde de kirkelige organisationer en samling konkrete handlingsforslag baseret på kristne etiske overvejelser. Forslagene er samlet i publikationen "Do not deny justice to your people (Exodus 23,6)", som kan findes på <http://csc.ceceurope.org/>

Af Rebekka Højmark Jensen

Kort nyt

Økumenisk Efterårskursus den 5.-6. november

Årets tema er Religion – kilde til konflikt eller forsoning? Der er endnu få ledige pladser på kurset. Læs mere, og meld dig til: www.oekumenisk-efteraarskursus.dk

Kan folkekirken sige noget i EU

-selvom den ikke har noget at skulle have sagt? I samarbejde med Grundtvigsk Forum afholder Folkekirkens mellemkirkelige Råd en konference på Vartov i København den 19. november, hvor kommunikationen mellem EU og folkekirken bliver sat til debat. Alle er velkomne!

Foto-udstilling i din kirke

Udstillingen "Den skjulte fattigdom" tager et blik på den mest udbredte type fattigdom i Danmark. Den består af 9 billeder i A4 format, som kan hænges på væggen el. lign. samt en lille tekst til hvert billede. Kontakt Folkekirkens mellemkirkelige Råd for at høre, hvornår udstillingen er ledig. Se billederne her: www.kirker-modfattigdom.dk/danske-kirkedage/i-fattigdommens-skjulte-haand

Møde med stiftsrådene

Folkekirkens mellemkirkelige Råd inviterer repræsentanter fra stiftsrådene til møde om mellemkirkeligt arbejde. Mødet bliver afholdt på hotel Trinity i Fredericia den 4.-5. februar 2011.

Bøn fra verden

O, medlidende Herre!
Jeg ville foretrække at have magt
over stormen,
et sikkert hjem,
et liv beskyttet mod vinden.
Men hjælp mig til at leve med
stormene,
søge ly med venner,
se mine planer ødelagt,
men ikke mit liv:
Genopbygget igen og igen fra
grunden.

Fra Bangladesh. Kilde: Kirkenes Verdensråd

NÅR LITURGIER VIL PRÆDIKE

Det lutherske Verdensforbunds generalforsamling i Stuttgart rummede et væld af gudstjenester. I bogstaveligste forstand både morgen, middag og aften. Lutheranere fra hele verden stod for planlægningen af dem, og gudstjenesterne blev i sagens natur lige så forskellige, som lutheranere er det.

Når man ser bort fra de store åbnings- og afslutningsgudstjenester, var ét fællestræk dog påfaldende: Nemlig at der var givet afkald på den ellers så karakteristiske top-prioritering af prædikenen. Selvfølgelig fordi prædikenen er og bliver et vanskeligt håndterbart element i en forsamling, hvor mange sprog tales, og ingen deles af alle. I stedet blev der rum for et andet afgørende gudstjenesteelement; nemlig liturgien – eller rettere; mange forskellige liturgier fyldt med lange vekselbønner, optrin, elementer i form af jord, korn, olie, en (stof)flig af himlen m.m.

Nu er det jo ikke længere moderne blandt lutheranere – ikke en gang de danske – at opfatte prædiken og liturgi som ”kerygma og kult” i åben modstrid med hinanden, som det var tilfældet i den dialektiske teologis storhedstid, hvor liturgi bestemt ikke blev tilkendt særlig værdi. Liturgien anskues nu som legitim og prædikenen

opfattes på forskellig vis som en del af denne med sin særlige opgave i form af refleksion og udlægning.

Og det var måske netop denne opgave, de gode lutheranere i gudstjenestegrupperne i Stuttgart var bange for, ikke blev løst? For mens gudstjenesterne ind i mellem momentant ophævede grænserne mellem os i lykkelige sammenfald af mangfoldighed og enhed, demonstrerede de også liturgiens grænser. Liturgiens grænse findes nemlig, hvor der skal prædikes og dermed reflekteres og udlægges. Liturgien skal skabe et åbent rum, et mødested for Gud og menneske og for ord, krop og handling. Liturgien må ikke samtidig prøve at kortlægge eller bestemme, hvad vi skal ”mene med det”, der sker i liturgien. Måske findes der nemlig slet ikke ord for det.

Og her gik det til tider galt i Stuttgart. Liturgierne ville prædike. Bønnerne ville udlægge. Handlingerne blev overbebyrdet af tydende ord og – ikke mindst – etiske konklusioner. Og man drog hjem med fornyet erkendelse af, hvor godt liturgi og prædiken i grunden klæder hinanden...

*Af Ulla Morre Bidstrup
Lektor på Pastorseminariet i Aarhus*

OPSANG! Skab rum for teologisk refleksion

Vi er mange, der håber, at kristendommen må få en ny og samlende funktion, ikke bare i Danmark, men også i verden. Men hvordan skal det kunne ske, hvis selv kirkens ledere ikke tør tage det teologiske arbejde alvorligt og komme med bibelske bud på verdens problemer? Hvordan skal det ske, hvis selv ikke kirken tør give åndelige svar på åndelige spørgsmål? Hvordan skal en så blodfattig kristendom nogensinde kunne forandre verden?

Det var en spændende og lærerig oplevelse at deltage i Det Lutherske Verdensforbunds (LVF) generalforsamling i Stuttgart.

Den samlende overskrift for generalforsamlingen var ”Giv os i dag vort daglige brød”. Fokus blev rettet mod kirkens opgave i forhold til sulten, fattigdommen og de stigende miljøproblemer i verden. Det er relevant, da kirken har et særligt ansvar i forhold til at skabe social retfærdighed i verden.

Alligevel må jeg komme med en kritisk indvending. Generalforsamlingen var nemlig præget af politisk korrekthed uden plads til teologisk refleksion. En af den lutherske traditions store styrker har altid været, at det teologiske arbejde er blevet taget alvorligt. Lutheranere har altid været kendetegnet ved en helstøbt teologi, grundig bibelfortolkning og skarp argumentation. Men det var ikke just det indtryk, man fik på årets generalforsamling. Størstedelen af tiden blev brugt på at lave symbolpolitik og diskutere regulativer og organisatoriske forhold frem for at formulere bud på, hvad det vil sige at være luthersk i 2010.

Derfor denne opfordring til Folkekirkens mellemkirkelige Råd: Gå ind i kampen for, at der bliver skabt mere rum for teologisk refleksion – også i Det Lutherske Verdensforbund. I den lutherske kirke skal vi altid være opildnet af vores bibelske tro og ikke være drevet af politiske motiver.

*Af Thomas Bjerg Mikkelsen
Generalsekretær for Indre Mission*